

Svårt att handla rätt

När **Råd & Rön** besökte Stockholms enda miljömärkta Interflorabutik, Kaprifol på Hornsgatan, var det tydligt hur svårt det är att handla rättvisemärkt. I butiken fanns inga uppmärkta blommor eftersom de faktiskt inte sålde några för tillfället.

Terese Brandell, butikschef:

– Vi jobbar i dag aktivt med sopsortering, och miljötankarna finns med hela tiden. Vi är öppna för kundernas önskemål, och om någon frågar efter miljömärkta blommor tar vi självklart hem dem.

– Enligt våra grossister kan viss del av vårt sortiment klassificeras som miljömärkt. Men många odlare tycker att det är dyrt att bli miljöcertifierade och väljer därför inte att göra det, för då skulle priset bli högre på blommorna. En miljömärkt blomma kostar i dag lite mer än en som inte är det. Priserna varierar beroende på efterfrågan och tillgång.

– Kunderna är priskänsliga. Finns det blommor som är miljömärkta och har högre pris väljer man fortfarande det billigare alternativet, alltså ej miljömärkt.

Gunnel Ekblom, kund:

– Jag köper inte blommor så ofta, men jag har aldrig sett miljömärkta blommor. Fast jag har sett tv-program om blomplantagerna i Afrika, och det var hemska förhållanden där. Rosor köper jag aldrig; de kommer ju ofta från sådana plantager.

– Det vore en bra idé att miljömärka blommor!

Isonny Bergcrantz, kund:

– Hur ser man att blommorna är miljömärkta? Bananer, kaffe, te och choklad är ju märkta, men på blommor har jag aldrig sett några märken.

– Jag har också sett på tv om hur mycket bekämpningsmedel man använder, och det vore bra om man kunde undvika det.

GROSSISTER/IMPORTÖRER

	APH Svenska AB	De Tulp
Uppförandekod som omfattar socialt ansvar i leverantörsledet	Ja	Nej
Medlem i FFP/licenstagare till Fairtrade	Anslutna till FFP och har licensavtal med Fairtrade.	Anslutna till FFP och har licensavtal med Fairtrade.
Inköp av certifierade snittblommor	Köper endast från certifierade snittblomsplantager, framför allt Fairtrade.	Köper endast från certifierade snittblomsplantager, framför allt Fairtrade, FFP, MPS och Flora Verde.
Direktinköp från producenter i låglöneländer	Ja	Ja
Genomför egen social revision på snittblomsplantager	Ja	Nej
Information om CSR-frågor på webbplatsen	Uppförandekod samt information om uppföljning av koden finns på webbplatsen. Information och länkar till Fairtrade, FFP och MPS och andra certifieringsinitiativ.	Länkar till Fairtrade, FFP, MPS och andra certifieringsinitiativ som företaget jobbar med.

MÄRKNINGAR SOM BORDE MÄRKAS MER

► **FFP**, Fair Flowers Fair Plants, är en internationell organisation som uppmuntrar till produktion av blommor och växter på ett för omvärlden hållbart sätt. FFP vill att blomindustrins miljöpåverkan ska minskas och att arbetarnas villkor ska förbättras. FFP-märkningen finns på blommor och plantager.

► **Fairtrade** är en oberoende produktmärkning som verkar för bättre arbets- och levnadsvillkor för anställda i utvecklingsländer. Alla Fairtrade-certifierade företag måste tillåta inspektioner av oberoende inspektörer. Licensstagare till Fairtrade får använda Fairtrades märkning på alla certifierade produkter, till exempel blommor, som säljs i de egna butikerna. Än så länge finns Fairtrade-märkningen bara på rosor.

► **MPS**, Milieu Programma Sierteelt, är en holländsk organisation som utfärdar hållbarhetsmärkningar för odling av snittblommor och krukväxter.

► **Flora Verde** är en organisation i Colombia som certifierar snittblomsplantager.

FACKHANDELN

	Buketten Service AB	EuroFlorist	Interflora AB	Plantagen
Uppförandekod som omfattar socialt ansvar i leverantörsledet	Nej	Nej	Nej	Har ej svarat
Medlem i FFP/licenstagare till Fairtrade	Inte anslutna till FFP. Osäkert om medlemsbutikerna är anslutna. Ej licensavtal med Fairtrade.	Anslutna till FFP. Osäkert om medlemsbutikerna är anslutna. Ej licensavtal med Fairtrade.	Anslutna till FFP. Osäkert hur många av medlemsbutikerna som är anslutna. Ej licensavtal med Fairtrade.	Ca 30 av Plantagens butiker är anslutna till FFP. Ej svarat på om företaget centralt är anslutet till FFP. Ej licensavtal med Fairtrade.
Inköp av certifierade snittblommor	Medlemsbutikerna väljer själva sina leverantörer. Buketten saknar information om inköpen.	Medlemsbutikerna väljer själva sina leverantörer och EuroFlorist saknar information om inköpen.	Medlemsbutikerna väljer själva sina leverantörer och Interflora saknar information om inköpen.	Köper endast in MPS-certifierade blommor.
Direktinköp från producenter i låglöneländer	Nej	Nej	Nej	Nej
Genomför egen social revision på snittblomsplantager	Nej	Nej	Nej	Ja
Information om CSR-frågor på webbplatsen	Nej	Nej	Kort text om FFP och MPS samt en länk till FFP:s webbplats.	Nej

DAGLIGVARUHANDELN

	Coop	Hemköp	ICA	Vi-butikerna
Uppförandekod som omfattar socialt ansvar i leverantörsledet	Ja	Ja	Ja	Har ej svarat
Medlem i FFP/licenstagare till Fairtrade	Anslutna till FFP. Ej licensavtal med Fairtrade.	Nej	Ej anslutna till FFP men har licensavtal med Fairtrade.	Har ej svarat
Inköp av certifierade snittblommor	Säljer Fairtrade-rosor året runt och även FFP när pris och tillgång är rätt.	FFP-blommor och Fairtrade-rosor köps in vid speciella högtider.	Strävar efter att alla snittblommor ska komma från certifierade leverantörslid vid slutet av 2011.	Har ej svarat
Direktinköp från producenter i låglöneländer	Nej	Nej	Nej	Nej
Genomför egen social revision på snittblomsplantager	Nej	Nej	Nej	Nej
Information om CSR-frågor på webbplatsen	Generell information om CSR-frågor finns, men ingen specifik om blommor. Ingen uppförandekod på webbplatsen.	Generell information om CSR-frågor finns, men ingen specifik om blommor. Från Hemköps webbplats länkas till Axfoods där uppförandekoden finns.	Generell information om CSR-frågor finns, men ingen specifik om blommor. Ingen uppförandekod på webbplatsen.	Nej

VAD SÄGER TABELLEN?

Granskningen har gjorts av Fair Trade Center i samarbete med Råd & Rön. Det är en uppföljning av en liknande granskning som gjordes 2007.

Fyra fackhandelskedjor, fyra dagligvarukedjor och två grossister har intervjuats om sitt sociala ansvarstagande och sitt engagemang för etiskt producerade snittblommor. Två aktörer, Vi-butikerna och Plantagen, ställde inte upp på intervju, utan meddelade endast svar via mejl.

Samlat omdöme:

- Acceptabelt
- Mindre bra
- Dåligt

Uppförandekod som omfattar socialt ansvar:

Om butikskedjan eller grossisten har en policy/uppförandekod för miljö och socialt ansvar som grundar sig på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och Internationella arbetsorganisationens (ILO:s) kärnkonventioner. Den svenska handeln ska kunna kräva av sina leverantörer att de ska erbjuda blommor som lever upp till denna kod genom märkningar eller andra kontrollsystem.

Medlem i FFP/licenstagare till Fairtrade: Om man är medlem i organisationen Fair Flowers Fair Plants, eller har Fairtrade-licens.

Inköp av certifierade snittblommor: Om de plantager man köper blommor från är certifierade. Plantagerna kan vara anslutna till FFP, Fairtrade, MPS eller Flora Verde.

Direktinköp från producenter i låglöneländer:

Butikskedjorna i undersökningen gör inga egna direktinköp, det är endast grossisterna APH Svenska AB och De Tulp som handlar med snittblomsplantagerna.

Genomför egen social revision på snittblomsplantager: Om man besöker plantagerna och gör egna granskningar av leverantörerna.

Information om CSR-frågor på webbplatsen: Vilken information om CSR (corporate social responsibility, det vill säga företagets sociala ansvar) som finns på hemsidan, och hur lätt den är att hitta. Vi har också granskat om företagets uppförandekod finns på hemsidan, om man har en sådan kod.

SLUTSATS

Sedan förra granskningen 2007 har inte mycket hänt på snittblomsmarknaden. Sju aktörer uppger att de köper in etiskt märkta blommor, samma antal som för fyra år sedan. Sju stycken är nu med i FFP och/eller Fairtrade. Coop och Ica har tillkommit sedan förra granskningen. Enstaka Buketten-butiker var anslutna förra gången, men nu är troligtvis inga med, enligt Buketten Service AB. Information från Vi-butikerna och Plantagen saknas.

Coop, Ica och Hemköp hade uppförandekoder 2007 och har det nu också. Fackhandeln har inga sådana koder. Information från Vi-butikerna och Plantagen saknas dock. Av grossisterna har APH Svenska AB antagit en uppförandekod sedan förra granskningen, medan De Tulp ännu inte har någon kod.

Klara brister finns också i hur man informerar om CSR-frågor på respektive webbplats samt om man gör egna sociala revisioner. Endast APH och Plantagen har uppgivit att man gör revisioner på plantagerna. APH diskuterar sociala och miljöfrågor vid sina besök. Plantagen har inte beskrivit närmare hur deras plantagebesök går till.

KÖP RÄTTVIST!

När du köper blommor – fråga efter FFP- eller Fairtrade-märkta blommor. Om sådana inte finns i butiken, be att de tar in dem.

Ställ frågor om hur blommorna odlats och skördats. Fråga vad som görs för att

förbättra situationen för arbetarna på plantagerna. Prata med butikspersonalen, mejla eller ring till fackhandelskedjorna.

Ju fler som frågar, desto mer fokus blir det på etiken.